

Oslo universitetssykehus HF

Styresak

Dato møte: 19. februar 2021

Saksbehandler: Direktør Nye Oslo universitetssykehus

Vedlegg: Foretaksmøteprotokoll 18. desember 2020
Mandat for forprosjektet Nye Aker og Nye Rikshospitalet

SAK 6/2021 OPPDRAG I FORBINDELSE MED FORPROSJEKTET FOR NYE AKER OG NYE RIKSHOSPITLAET

Forslag til vedtak

- 1. Styret tar vedtak i protokoll fra foretaksmøte 18. desember 2020 til etterretning.*
- 2. Styret tar prosjektmandat godkjent 6. januar 2021 og gitt til prosjektstyret til orientering.*
- 3. Styret ber om at det sikres at nødvendige avklaringer og beslutninger om virksomheten som påvirker de fysiske forutsetningene for konseptet tas i henhold til rammebetingelser og fremdriftsplan for forprosjektet.*
- 4. Styret ber om at arbeidet med organisasjonsutvikling, ytterligere konkretisering av planer for gevinstrealisering og med å ivareta økonomisk bærekraft for prosjektet og helseforetaket prioriteres.*
- 5. Styret legger til grunn at arbeidet følger de 12 prinsippene for medvirkning og kravene i «Veileder for tidligfasen i sykehusbyggprosjekter».*

Oslo, den 12. februar 2021

Bjørn Atle Bjørnbeth

Innledning

Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok i styremøte 26. november 2020 oppstart av forprosjekt for Nye Aker og Nye Rikshospitalet. I foretaksmøte den 18 desember 2020 fikk Oslo universitetssykehus ansvar for følgende oppgaver i forprosjektet innenfor de rammene som er satt:

- Beslutte virksomhetsinnhold og fagfordeling med tilhørende behandlingskapasitet
- Avklare faglige avhengigheter som grunnlag for plassering av funksjoner, herunder integrering med eksisterende virksomhet
- Sørge for å gi prosjektet nødvendige avklaringer og beslutninger om virksomhetsinnhold, fagfordeling og behandlingskapasitet i samsvar med fremdriftsplanen i forprosjektet
- Bidra til utvikling av standardromskatalog og felles funksjonsprinsipper for prosjektet
- Konkretisere samlet gevinstrealiseringsplan som gir nødvendig bærekraft i prosjektene, og oppdatere sin økonomiske langtidspan som grunnlag for vurdering av bæreevne på helseforetaksnivå
- Legge til rette for og ivareta medvirkning, samt bidra med fagkompetanse til utvikling av løsninger
- Sørge for forankring/eierskap av løsningene i egen organisasjon
- Planlegge og beslutte løsninger for drift av virksomheter som blir berørt av utbygging i interimperioden fram til nye sykehusbygg er ferdige
- Behandle aktuelle saker i styret, herunder månedlige statusrapporter for fremdrift og utvikling i forprosjektet
- Behandle forprosjektrapporten i styret, som grunnlag for behandling i styret i Helse Sør-Øst RHF

Foretaksmøtet vedtok følgende:

1. Foretaksmøtet viser til styret i Helse Sør-Øst RHF's behandling av styresak 124-2020 og ber på denne bakgrunn om at følgende rapporter og løsninger legges til grunn i arbeidet i forprosjektet for Nye Aker og Nye Rikshospitalet:

- *Rapport om konkretisering av akuttmedisinsk og akuttkirurgisk virksomhet, inkludert traumevirksomhet, i Nye Oslo universitetssykehus, sett i sammenheng med resultat av fagfordelingsprosjektet*
- *Rapport om psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling*
- *Rapport om barn og ungdom*
- *Rapport om smittevern, inkludert erfaringer fra Covid-19 pandemien*
- *Høysmitteisolater etableres ved Nye Aker*
- *Trykkammer legges til Nye Rikshospitalet*

2. Foretaksmøtet presiserer at Oslo universitetssykehus HF har ansvar for at nødvendige avklaringer og beslutninger om funksjonsdeling og tilhørende kapasiteter, faglige avhengigheter, standarder og andre forhold som påvirker de fysiske forutsetningene for konseptet tas i henhold til rammebetingelser og fremdriftsplan for forprosjektet. Foretaksmøtet presiserte også at Oslo universitetssykehus HF har ansvar for medvirkning og for å bidra med fagkompetanse i utvikling av løsninger.

3. Foretaksmøtet ber om at Oslo universitetssykehus HF arbeider videre med organisasjonsutvikling, ytterligere konkretisering av planer for gevinstrealisering og med å ivareta økonomisk bærekraft for prosjektet og helseforetaket. Arbeidet skal skje i

tråd med mandat for forprosjekt Nye Aker og Nye Rikshospitalet. Det legges videre til grunn at arbeidet skal følge de 12 prinsippene for medvirkning og kravene i «Veileder for tidligfasen i sykehusbyggprosjekter».

I denne saken redegjøres det for Oslo universitetssykehus' oppfølging av oppdraget.

Prosjektorganiseringen

Helse Sør-Øst RHF er byggherre og har ansvaret for planlegging, gjennomføring og oppføringen av de nye byggene i prosjektet Nye Aker og Nye Rikshospitalet. Helse Sør-Øst har opprettet sin egen prosjektorganisasjon til dette arbeidet der de har leid inn ressurser fra Sykehusbygg HF til styring og ledelse av prosjektorganisasjonen.

Helse Sør-Øst har opprettet et prosjektstyre for forprosjektet Nye Aker og Nye Rikshospitalet. Prosjektstyret ledes av Siri Hatlen og har med to medlemmer fra ledelsen i Oslo universitetssykehus, samt leder av brukerutvalget i Oslo universitetssykehus. Styret har til sammen åtte medlemmer pluss medlemmer fra tillitsvalgte og vernetjenesten.

Prosjektstyret skal lede og koordinere gjennomføringen av forprosjektet og ivareta byggherreansvaret på vegne av Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst har i mandat godkjent 6. januar 2021 gitt prosjektstyret rammer og forutsetninger for gjennomføringen av prosjektet. I mandatet er Oslo universitetssykehus' bidrag inn i forprosjektet beskrevet med henvisning til oppdraget gitt i foretaksmøte 18. desember 2020. Mandatet til prosjektstyret er lagt ved denne saken til orientering.

Fremdriftsplan og forberedelser til oppstart medvirkning

Oslo universitetssykehus har ansvar for å sørge for at organisasjonen utvikles og tilpasses til det fremtidige målbildet og at de nye sykehusbyggene understøtter viktige forutsetninger for virksomheten. Helseforetaket skal overta eierskap til og sørge for driften av de nye sykehusbyggene når disse er ferdigstilt. Dette krever at helseforetaket har eierskap til planene, og at det er god involvering og medvirkning fra ansatte, brukere og vernetjenesten.

Det er besluttet at medvirkningsfasen starter 1. mars 2021, med nødvendige tilpasninger til gjeldende Covid-19-situasjonen. Det er oppnevnt 38 medvirkningsgrupper, og møteplan for 2021 er lagt. Nedvirkning i forprosjektet vil vare ut januar 2022. Medvirkningsgruppene vil være funksjonsorientert, bestå av 8-10 personer fra Oslo universitetssykehus i tillegg til brukerrepresentanter, tillitsvalgte og verneombud og ha møter av 2-4 timers varighet hver 5. uke. Som et ytterligere tiltak i medvirkningsarbeid opprettes 16 referansegrupper for å kunne diskutere utvalgte løsninger og problemstillinger bredere i organisasjonen og på tvers av funksjonsområder. Samlet vil 670 representanter fra Oslo universitetssykehus delta i medvirkningsgrupper og referansegrupper i tiden fremover. Usikkerhet knyttet til pandemisituasjonen gjør at medvirkningsarbeidet frem til sommeren i all hovedsak planlegges gjennomført digitalt i stedet for ved fysisk frammøte.

Programorganisasjonen inkludert felles programstyre for Nye Aker og Nye Rikshospitalet er etablert, og det er utarbeidet opplæringsvideoer slik at deltakere kan forberede seg best mulig til forprosjektarbeidet. Opplæringsvideoene ligger nå på foretakets internettside.

Det pågår arbeid med programavklaringer som en konsekvens av fagutredningene, og driftskonsepter for funksjonsområdene blir beskrevet. Disse vil ferdigstilles i løpet av februar og ligge til grunn for medvirkningsarbeidet.

Gevinstrealisering

Oslo universitetssykehus har laget et opplegg for arbeidet med budsjettet for 2022, Økonomisk langtidsplan 2022-2025(42), gevinstrealiseringsarbeidet i forprosjekt Nye Aker og Nye Rikshospitalet og for Livsvitenskapsbygget. Fremdriftsplan for gevinstrealiseringsarbeid er også forankret med Helse Sør- Øst RHF i møte 27. januar 2021 og er inntatt i prosjektstyrets hovedfremdriftsplan for forprosjekt Nye Aker og Nye Rikshospitalet.

Disse adskilte prosessene henger nært sammen selv om de har forskjellige tidsfrister og innhold. Økonomisk langtidsplan må i løpet av 2021 gjennom tre oppdateringer, for beskrivelse av helseforetakets bærekraft for beslutningspunkt økonomisk langtidsplan, Livsvitenskapsbygget og forprosjekt Nye Aker og Nye Rikshospitalet.

Helse Sør-Øst RHF har bedt om at gevinster i forkant av å ta i bruk nye bygg konkretiseres i større grad enn i tidligere økonomisk langtidsplan-oppdateringer. Ved vurdering av helseforetakets bæreevne skal øvrige investeringsbehov og -planer ved helseforetaket synliggjøres, herunder deres tilhørende finansiering og økonomiske gevinster. Denne vurderingen inngår som del av innspill til økonomisk langtidsplan for Oslo universitetssykehus HF.

Klinikkene er derfor bedt om å konkretisere økonomiske gevinster som kan gjennomføres for perioden 2022 til 2030, før nye sykehusbygg på Aker og Rikshospitalet tas i bruk.

Framskrivningen av aktivitet og bemanning til 2030 vil bli benyttet som grunnlag for fordeling på nye Aker og nye Rikshospitalet fra 2031 med grunnlag i vedtatte fagfordeling. Det vil også som en del av prosessen bli gjennomført oppdaterte vurderinger knyttet til aktivitet som Akershus universitetssykehus HF i dag utfører for bydelene Alna, Grorud og Stovner i 2030.

Prosessplan for gevinstrealiseringsarbeid i forbindelse med forprosjektet nye Aker og nye Rikshospitalet

Det fremgår av foretaksmøteprotokollen fra 18. desember 2020 at en av oppgavene Oslo universitetssykehus skal bidra med til forprosjekt er å:

«Konkretisere samlet gevinstrealiseringsplan som gir nødvendig bærekraft i prosjektene, og oppdatere sin økonomiske langtidsplan som grunnlag for vurdering av bæreevne på helseforetaksnivå»

Fremdriftsplanen tar utgangspunkt i at Helse Sør-Øst RHF har varslet en frist for leveranse fra Oslo universitetssykehus HF den 1. februar 2022, på gevinstarbeid og oppdatert Økonomisk langtidsplan 2022-2025. Prosessplanen tar høyde for løpende og god forankring hos Helse Sør-Øst RHF og ekstern kvalitetssikrer (KSK)1.

¹ I henhold til styresak 063-2020 i Helse Sør-Øst RHF skal forprosjektet underlegges ekstern kvalitetssikring etter modell av kvalitetssikringen i konseptfasen. Prosjektstyret er ansvarlig for å gjennomføre anskaffelse av ekstern kvalitetssikring, og at den eksterne kvalitetssikringsrapporten følger forprosjektrapporten til B4-beslutning.

Planen er inndelt i 4 faser:

Fase 1

Forberedende arbeid før oppstart av gevinstarbeid i klinikker vil pågå i perioden 4. januar - 2. mars. Før oppstart av gevinstarbeidet i klinikkene skal følgende hovedaktiviteter gjennomføres:

- a. Etablering av baseline med framskriving av aktivitet og bemanning til 2030 for berørte lokalisasjoner og aktivitet ved Alna bydel tilhørende AHUS for somatikken. For psykisk helse og rus skal aktivitet og bemanning tilhørende virksomheter berørt av prosjektet på dagens lokasjoner i Oslo universitetssykehus og for Alna, Stovner og Grorud fremskrives. Aktiviteten og bemanningen skal så fordeles i samsvar med besluttet fagfordeling på nye Aker og nye Rikshospitalet.
- b. Beslutte hvilke driftsmodeller/driftskonsepter og nødvendige programavklaringer som skal legges til grunn for gevinstarbeidet i klinikkene.
- c. Orienter og forankre modell for arbeid med gevinster i ledermøte, dialogmøte og med Helse Sør-Øst RHF.

Fase 2

Gevinstarbeid i klinikkene vil pågå i perioden 2. mars til 18. juni 2021. Arbeidet vil skje i parallell med medvirkningsprosessen som skal gjennomføres. Klinikken har frist for gevinstarbeidet 18. juni 2021.

Fase 3

Etterarbeid, kvalitetssikring og gjennomgang med Helse Sør-Øst RHF og ekstern kvalitetssikrer vil pågå i perioden 18. juni til 15. oktober. Ut fra erfaringen vil det være flere punkter for videre oppfølging etter første gjennomgang både knyttet til ytterligere krav om dokumentasjon av gevinstberegninger, manglende sporbarhet, for lavt nivå på gevinster sammenlignet med klinikkens innspill i konseptfasen med videre. Kvalitetssikring og ytterligere bestillinger til klinikker vil etter full gjennomgang med den enkelte klinikk i juni-august med deltakelse fra Helse Sør-Øst og ekstern kvalitetssikre bli sendt ut ultimo august 2021. Endelig leveransefrist for klinikkens gevinstrealiseringsplaner vil være 15. oktober 2021.

Fase 4

Siste fase i gevinstarbeidet vil gjennomføres i perioden 15. oktober 2021 til 1. februar 2022 og her skal Økonomisk langtidsplan 2022 – 2025(42) oppdateres for å beskrive konsekvensene for helseforetakets bærekraft av foreliggende gevinstrealiseringsplaner og oppdaterte investeringskalkyler. Ferdigstilling av gevinstnotater som skal følge beslutningsprosessen videre vil bli slutført ultimo november 2021. Behandling i foretakets ledermøte og drøfting med tillitsvalgte vil skje forut for en omfattende orientering i styremøte 17. desember 2021. Oversendelse av gevinstnotater og underliggende dokumentasjon til Helse Sør Øst RHF skal skje 1. februar 2022. Styret vil behandle forprosjektrapporten med vedlegg våren 2022, innen utgangen av mai.

Risikostyring

Oslo universitetssykehus HF har fra januar 2021 styrket kompetansen i organisasjonen som arbeider med Nye Oslo universitetssykehus når det gjelder risikostyring.

Risikostyringsarbeidet i Nye Aker og Nye Rikshospitalet vil bli gjort etter samme prosedyre som før øvrige program, og slik det ble orientert om i styresak 50/2020.

Administrerende direktørs vurdering og anbefaling.

Planen for å gjennomføre oppdraget knyttet til forprosjekt for Nye Aker sykehus og Nye Rikshospitalet legger opp til en systematisert gjennomføring av Oslo universitetssykehus sine bidrag, som er koordinert med andre involverte og samstemt med rammebetingelser og tidsforløpet i forprosjektet. Det bemerkes imidlertid spesielt at den pågående pandemien vil kunne medføre noen justeringer av framdrift. Styret vil bli holdt orientert om arbeidet.

Det anbefales at styret tar oppdraget i foretaksmøtet 18. desember 2020 til etterretning.